

محمدجواد مروّجی طبسی

کلیدهای طلایی ازدواج

بازگردان

دکتر علیرضا کاوند بروجردی

عضو هیئت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

سرشناسه	:	طیبی، محمدجواد، ۱۳۳۱ -
عنوان قراردادی	:	الزواج الموفق، فارسی
عنوان و نام پدیدآور	:	کلیدهای طلایی ازدواج / محمدجواد مروّجی طیبی؛ بازگردان علیرضا کاوندیبروجردی.
مشخصات نشر	:	قم: محمدجواد مروّجی طیبی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۸ ص؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۸۸۳۷-۹
وضعیت فهرست‌نویسی:	:	فیبا
بازداشت	:	کتابنامه: ص. ۲۰۷ - ۲۰۸.
موضوع	:	زناشویی (اسلام)
موضوع	:	زناشویی (اسلام) — احادیث
موضوع	:	خانواده — جنبه‌های مذهبی — اسلام
شناسه افزوده	:	کاوندیبروجردی، علیرضا، مترجم
رده‌بندی کنگره	:	۱۳۹۱ ز ۹۰۴۱ / ط ۲ / ۵ / BP۲۵۸
رده‌بندی دیویی	:	۳۹۷/۷۲۵
شماره کتابشناسی لی:	:	۳۹۳۷۷۷

کلیدهای طلایی ازدواج

نویسنده:	محمدجواد مروّجی طیبی
بازگردان:	دکتر علیرضا کاوندیبروجردی
ویرایش:	موسسه «ویراستاران حرفه‌ای پارس»
صفحه‌آرایی:	محمد مهدی باقری
ناشر:	مؤلف
چاپ:	سرور
صحافی:	کوثری
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۱
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۰۴-۸۸۳۷-۹
قیمت:	۵۵۰۰ ریال

مواکز پخش:

۱. بوستان کتاب قم؛ قم، میدان شهید، تلفن: ۷۷۴۲۲۵۵
۲. انتشارات سمیع؛ تهران، ص. پ: ۲۵۴-۱۸۷۲۵، تلفن: ۵۵۹۵۳۸۰۸-۲۱
۳. مراکز اصلی پخش: قم، تلفن: ۷۷۰۱۵۷۹-۰۲۵۱، همراه: ۰۹۳۵۲۱۹۵۸۸۳
۴. کلیه حقوق چاپ برای مؤلف محفوظ است ©

نشانی پست الکترونیکی مؤلف: j_tabasi2000@yahoo.com

فهرست

۳	فهرست
۱۱	درآمد مترجم
۱۱	۱. هم‌سنخی طایفه‌ای
۱۲	۲. اختلاف سنی
۱۳	۳. میزان تحصیلات
۱۴	۴. سطح رفاه خانوادگی
۱۴	۵. تفاهم در اعتقاد به هدف زندگی
۱۴	۶. ظرفیت در برابر فشارهای زندگی
۱۵	۷. پابندی به آموزه‌های دینی و اعتقادی
۱۶	۸. امکانات مالی برای آغاز راه
۱۷	۹. توکل بر خدا و سپردن کار به او
۱۹	پیش‌گفتار

۲۳	۱. تشویق به ازدواج
۲۳	۱. ازدواج؛ سنت رسول‌خدا ﷺ
۲۴	۲. ازدواج؛ نشانه دین‌داری
۲۴	۳. ازدواج‌گریزی؛ روی‌گردانی از سنت نبوی
۲۵	۴. دوست‌داشتنی‌ترین بنا در اسلام

۵. پاسداشتِ نیمی از دین ۲۵
۶. آبادترین خانه در اسلام ۲۵
۷. فضیلت ازدواج ۲۶
۸. ازدواج در ابتدای جوانی ۲۷
- گذری کوتاه بر گفته‌های پیشین ۲۸
۲. تلاش برای ازدواج جوانان ۳۱
۱. دستور پیامبر ﷺ به عمرو بن ثقیف درباره ازدواج دخترش ۳۳
۲. تلاش پیامبر ﷺ برای ازدواج جُوَیِر ۳۶
۳. امام باقر علیه السلام و ازدواج منجیح ۴۱
۴. کمک مالی و صرف هزینه ۴۲
۳. ویژگی‌های زن نیکوکار ۴۳
۱. پاسداشت حقوق شوهر ۴۳
۲. زن پاکدامن و باعزت ۴۴
۳. کنارزدن پرده حیا نزد شوهر ۴۴
۴. زن آسان‌گیر و نرم‌خو ۴۵
۵. زن خوش‌بو ۴۵
۴. انتخاب همسر ۴۷
۱. زن مؤمن و پرهیزکار ۴۷
۲. لزوم انتخاب فرد دین‌دار ۴۸
۳. زن فرزندان‌آور ۴۹
۴. زن یاری‌رسان به شوهر ۵۱
۵. زنان قریشی ۵۲
۶. دوشیزگان ۵۳

۵۵. ازدواج نهی شده ۵۵
۱. زن دیوانه ۵۵
۲. زن احمق ۵۵
۳. زن ناسزاگو به اهل بیت علیهم السلام ۵۶
۴. زنان بد ۵۶
۵. زن رشديافته در خاندان بد ۵۷
۶. ازدواج با نوديكان ۵۹
۷. حق دختران ۶۳
۱. ايمان و پرميزكاري ۶۳
۲. امانت داري ۶۴
۳. پاك دامني ۶۵
۴. خوش اخلاقي ۶۵
۵. شراب خوار نبودن ۶۶
۶. گناهكار نبودن ۶۷
۸. دلايل ازدواج نكردن ۶۹
۱. ترس از ناداري و فقر ۶۹
۲. زيادبودن هزينه زندگي ۷۱
۹. دانستني هاي عمومي درباره همسر ۷۳
۱. همسر؛ امانت خداوند ۷۳
۲. همسر؛ از نعمت هاي خداوند ۷۵
۳. همسر؛ مايه آرامش شوهر ۷۵
۴. همسر؛ لباس شوهر ۷۶
۵. همسر؛ بهترين گنج ۷۷

- ۷۷ ۶. همسر نیکوکار؛ بهترین سود
- ۷۹ ۱۰. مشورت و استخاره
- ۸۱ ۱. مشورت برای ازدواج
- ۸۳ ۲. استخاره پیش از مشورت
- ۸۵ ۱۱. خواستگاری و انتخاب
- ۸۶ ۱. حضرت زهرا علیها السلام و انتخاب مولا علیه السلام
- ۸۶ ۲. شهریار و برگزیدن امام حسین علیه السلام
- ۸۹ ۱۲. روabودن نکاح به دختر پیش از عقد
- ۹۳ ۱۳. حضور بزرگان فاضل در جلسه خواستگاری
- ۹۳ ۱. حضور امام رضا علیه السلام
- ۹۵ ۲. حضور امام هادی علیه السلام
- ۹۸ ۳. حضور ابوطالب علیه السلام در جلسه خواستگاری
- ۱۰۱ ۱۴. خواندن خطبه پیش از عقد
- ۱۰۲ ۱. خطبه پیامبر صلی الله علیه و آله پیش از عقد فاطمه علیها السلام
- ۱۰۴ ۲. خطبه امام علی علیه السلام به دستور پیامبر صلی الله علیه و آله
- ۱۰۵ ۳. خطبه امام جواد علیه السلام
- ۱۰۹ ۱۵. تعیین مهریه
- ۱۱۰ ۱. مستحب بودن مهریه کم
- ۱۱۱ ۲. میزان مهریه همسران پیامبر صلی الله علیه و آله و دختران او
- ۱۱۲ ۳. چگونگی پرداخت مهریه
- ۱۱۵ ۱۶. شب زفاف
- ۱۱۵ ۱. رعایت امور مستحب
- ۱۱۵ ۱.۱. ولیمه (مهمانی)

- ۱۱۷ ۲.۱. ازدواج در شب
- ۱۱۷ ۳.۱. با وضو بودن
- ۱۱۸ ۴.۱. دعا به درگاه خداوند
- ۱۱۸ ۵.۱. وصیت پیامبر ﷺ به داماد
- ۱۱۹ ۲. دوری از کارهای مکروه
- ۱۱۹ ۱.۲. نزدیک شدن در شب قمر در عقرب
- ۱۲۰ ۲.۲. نزدیک شدن در ساعت گرم
- ۱۲۱ ۳.۲. نزدیک شدن در شب چهارشنبه
- ۱۲۳ ۱۷. طلب فرزند
- ۱۲۶ ۱. یکسانی پسر و دختر
- ۱۲۶ ۲. ناآگاهی از فواید دختر دار بودن
- ۱۲۷ ۳. انتخاب فرزند از سوی خدا
- ۱۲۸ ۴. دختر، گل خوش بو
- ۱۲۸ ۵. غم سکونی
- ۱۳۰ ۶. اعمال مستحب برای طلب فرزند
- ۱۳۱ ۱.۶. استحباب دعا با روایت معصومان علیهم السلام
- ۱۳۲ ۲.۶. استغفار و تسبیح گفتن
- ۱۳۴ ۳.۶. اذان گفتن با صدای بلند در خانه
- ۱۳۲ ۴.۶. نامیدن فرزند به محمد و علی
- ۱۳۵ ۱۸. افزایش فرزندان
- ۱۳۶ ۱. فراوانی فرزند از زبان معصومان علیهم السلام
- ۱۳۷ ۲. دعا برای افزایش فرزند دیگران
- ۱۳۷ ۳. دعای پیامبر ﷺ برای آنس بن مالک

۱۳۸. ۴. دعای امام هادی علیه السلام برای مرد اصفهانی
۱۴۰. ۵. دعای امام عسکری علیه السلام برای محمد بن علی
۱۴۰. ۶. دعای امام حسن عسکری علیه السلام برای محمد بن احمد
۱۴۱. ۷. سفارش‌های دیگر برای افزایش فرزندان
۱۴۵. ۱۹. افزایش رفاه خانواده
۱۴۷. ۱. حرق مستحب
۱۵۰. ۲. صبر بر تنگ‌دستی شوهر
۱۵۳. ۳۰. پاسداشت سلامت همسر
۱۵۳. ۱. غیرت داشتن در قبال خانواده
۱۵۶. ۲. ترک رهبانیت (زه‌دیشگی افراطی)
۱۵۸. ۳. زینت شوهر برای همسر
۱۵۹. ۱.۳. آراستگی امام باقر علیه السلام برای همسرشان
۱۶۱. ۴. بازداشتن زن از نشستن در جمع دوستان
۱۶۳. ۲۱. تقسیم کار و همکاری با خانواده
۱۶۷. ۱. همکاری با خانواده
۱۶۸. ۲. وصیت‌های پیامبر صلی الله علیه و آله به امیر مؤمنان علیه السلام
۱۷۱. ۲۲. مشورت با خانواده
۱۷۲. ۱. بررسی روایات نهی‌کننده از مشورت با زنان
۱۷۴. ۲. دستور به مشورت برای از شیر گرفتن فرزند
۱۷۵. ۳. مشورت با مادر، هنگام ازدواج دختر
۱۷۷. ۲۳. وصیت‌های مهم به همسران
۱۷۷. ۱. وصیت‌های پیامبر صلی الله علیه و آله به شوهر
۱۷۷. ۱.۱. خوردنی‌های نامناسب در هفته اول ازدواج

۱۷۸. ۲.۱. پاکیزگی
۱۷۹. ۳.۱. واردنکردن بریض در خانه
۱۸۱. ۴.۱. نیکی به همسر و گذشتن از او
۱۸۲. ۵.۱. رفتار پسندیده با همسر
۱۸۴. ۶.۱. گرامی داشتن و کتک نزدن او
۱۸۹. ۷.۱. شنودن پروردگار از آموزش همسر
۱۹۰. ۸.۱. حفظ همسر از آتش دوزخ
۱۹۱. ۹.۱. دستور به همسر برای نماز و زکات
۱۹۲. ۲. وصیت‌های پیامبر ﷺ به زن
۱۹۳. ۱.۲. حق شوهر بر همسر بزرگ‌ترین حق
۱۹۴. ۲.۲. سجده بر بشر در صورت جواز آن
۱۹۴. ۳.۲. اولین پرسش از زن در روز قیامت
۱۹۴. ۴.۲. به‌جا آوردن حق پروردگار
۱۹۵. ۵.۲. بیرون رفتن بدون اجازه شوهر
۱۹۵. ۶.۲. آرایش نکردن برای غیر شوهر
۱۹۶. ۷.۲. وادار نکردن شوهر به کار خارج از توان
۱۹۶. ۸.۲. آزار ندادن شوهر
۱۹۶. ۹.۲. اطاعت از شوهر
۱۹۷. ۳. بهترین خصیصه برای زنان
۱۹۸. ۴. وصیت‌های پیامبر ﷺ به حواء عطاره
۲۰۵. ۵. وصیت‌های فزاری به دخترش
۲۰۹. کتابنامه

درآمد مترجم

به نام خالق زوجیت
مطلبی که شاید ذهن بیشتر جوانان را در این دوران خطیر و حیاتی از زندگانی به خود مطرب ساخته، ازدواج است که می توان تقسیم های گوناگونی برای آن در نظر گرفت. به گفته برخی می توان آن را به دانشجویی و غیردانشجویی نیز تقسیم کرد و اینکه ازدواج دانشجویی موفق تر از غیر آن است و ... البته در ابتدا خاطرنشان می کنم که به این نوع تقسیم بندی ها که منجر به ترجیح نوعی ازدواج بر نوعی دیگر است، اعتقادی ندارم؛ زیرا مسئله، مهم تر است و ملاک انتخاب همسر و هدف از زندگی مشترک، چیزی فراتر از این بحث هاست. به نظر می رسد که نه گزاره زیر بازگوکننده مسائل بزرگ و مهم در ازدواج خوب و موفق است. ترجیح شما را به آن ها جلب می کنم:

۱. هم سنجی طایفه ای

اگر طرفین از دو طایفه مختلف باشند، امکان دارد میزان تفاهم آن ها در مسائل زندگی کاهش یابد و دلیل آن این است که در هر طایفه و قومی بعضی عقاید و رسوم شکل عرفی به خود گرفته است و

عرف طایفه مقابل قادر به هضم سریع آن مسائل در خود نیست، مثل: عرف جامعه ترک و لر.

۲. اختلاف سنی

این مسئله امری مهم در ازدواج است که اگر به آن توجه نشود، مشکلات زیان‌باری را در پی خواهد داشت و ضرر آن متوجه طرفین خواهد شد. برای مثال، اگر اختلاف سنی بین زوجین زیاد باشد، معمولاً قادر به فهم نضای فکری و اندیشه‌های یکدیگر نیستند و تقریباً همیشه به بحث و جدل با یکدیگر مشغول‌اند. در کنار آن، اگر اختلاف سن بسیار کم باشد و به تعبیری طرفین هم‌سن باشند، دائم در صدد اثبات حرف خود به طرف مقابل هستند و از اینکه در برخی مسائل نمی‌توانند حرف خود را به قول خودمان به کرسی بنشانند، در عذاب روحی و فکری هستند.

در این باره می‌توان به احادیثی اشاره کرد که به زیبایی مطرح شده تا این مشکل را برطرف سازد و آن این است که زن باید حدود یک تا دو سال از شوهر کوچک‌تر باشد و این نمونه بارز یک حکم اسلامی است. البته این قانون کلیت ندارد؛ چراکه در گذر تاریخ به نمونه‌هایی برمی‌خوریم که از این قانون کلی پیروی نشده و نمونه بارز آن ازدواج پیامبر عظیم‌الشان اسلام حضرت محمد مصطفی ﷺ با حضرت خدیجه رضی الله عنها است که طبق برخی روایات تاریخی، پیامبر صلی الله علیه و آله ۲۵ ساله و همسرشان ۴۰ ساله بوده‌اند. این مسئله جای بسی تأمل دارد؛ چراکه برخی نقل‌های تاریخی سن حضرت خدیجه رضی الله عنها را هنگام ازدواج با پیامبر صلی الله علیه و آله ۲۵ سال ذکر کرده‌اند؛ ولی نقل ۴۰ ساله بودن

حضرت خدیجه علیها السلام معروف‌تر است و بیشتر علمای شیعه به این نقل پایبندند. اکنون، جای اطالۀ کلام بیش از این نیست.

باید به این نکته توجه کرد که کم‌تر بودن سن زن از شوهر نباید حربه‌ای باشد تا مرد به زن تحکم کرده و حرف خود را به اجبار به او ثابت کند؛ بلکه در بسیاری مواقع، زنان نیز می‌توانند اشتباه‌های شوهرانشان را به آنان گوشزد کنند. اصولاً دقت و ریزبینی زنان در برخی مسائل بیشتر از مردان است. همین گفتمان دوطرفه است که موجب کمال زن و شوهر خواهد شد و مهر و محبت میان آنان را افزایش می‌دهد.

۳. میزان تحصیلات

این ویژگی در درجه متوسط قرار دارد؛ برای مثال، عموماً دختر روستایی نمی‌تواند زندگی موفق را با پسر شهری به سر برند؛ زیرا معمولاً افراد روستا از تحصیلات کافی برخوردار نیستند و از این لحاظ محروم مانده‌اند. ولی در شهر با وجود تحصیلات دانشگاهی و همچنین اطلاع‌رسانی فراگیر، سطح فکری جوانان ارتقا یافته و دائم در پی بحث و مناظره با یکدیگرند، چه در مسائل سیاسی و چه اقتصادی و چه مسائلی از این قبیل. از این رو جوان روستایی که از پاکی و صداقت خاصی برخوردار است و طبع آرامی دارد، شاید چندان تاب تحمل بحث و مجادله با همسر خود را در خانه نداشته باشد؛ زیرا روح او بسیار نرم و لطیف است و دلیلش رشد او در محیطی پر از آرامش و سکون و به دور از هرگونه درگیری و مشاجره‌های متعارف میان مردم شهرنشین است.

۴. سطح رفاه خانوادگی

اگر توازنی میان سطح رفاه خانواده‌ها برقرار نباشد، دو جوان در برابر خانواده یکدیگر چشم‌وهم‌چشمی پیدا می‌کنند و احتمال زیادی دارد که پس از چندی به تدریج، در ورطه فخر فروشی به یکدیگر فرو افتند و اگر این رویه زشت رواج یابد، به جای پرداختن به زندگی خود، تمام توجهشان معطوف به تغییر و تحول در رفاه و اقتصاد و معیشت اولیایشان می‌شود و از توجه به زندگی خود باز می‌مانند.

۵. تفاهم در اعتقاد به هدف زندگی

اگر هر کدام از زوجین مدتی را در زندگی مدنظر داشته باشند که در تقابل با مقصد دیگری باشد، به جای رسیدن به کمال، به ایجاد نقص در یکدیگر تسریع می‌بخشند؛ برای مثال زوجین دارای دو دیدگاه مختلف مادی محض و معنوی محض به زندگی، نمی‌توانند در کنار هم، دوران طلایی و خوب و موفقی را پشت سر گذارند. آنچه اسلام بدان معتقد است، دوری از افراط و تفریط‌هاست و زندگی زناشویی برهه‌ای کوتاه و گذرا در راستای پیشرفت و تکامل مادی و معنوی طرفین است تا حیات ابدی آن دو به زیباترین و درست‌ترین شکل ممکن تضمین شود.

۶. ظرفیت در برابر فشارهای زندگی

خانواده‌های پرتعداد، در طول دوران زندگی معمولاً با مشکلات بیشتری مواجه‌اند و تک‌تک افراد ممکن است در موقعیت‌های

خاص امتحان و آزمایش شوند و به طبع در مصائب و موانع زندگی مشترک خویش نیز انعطاف و توان خوبی از خود به نمایش بگذارند. در صورتی که در خانواده‌های کم جمعیت، بار فشار عموماً روی پدر یا مادر خانواده است و شاید بتوان گفت، فرزند این چنین خانواده‌هایی از این لحاظ، سختی چندانی لمس نمی‌کنند؛ زیرا مشکلات خانواده‌های کم جمعیت معمولاً تا حدودی کمتر از همتای پر جمعیت آن‌هاست. اکنون اگر پسر و دختری از این دو خانواده با یکدیگر پیوند همسری برقرار کنند و یکی دارای کشش روحی کمتری در مقایسه با دیگری باشد، آن دو نمی‌توانند به راحتی موانع موجود بر سر راه خویش را بردارند؛ زیرا تمام فشار به تدریج روی طرفی می‌افتد که از لحاظ ساختار و سامانه روحی و روانی، قدرت تحمل مسائل بیشتری در خود دارد. در نهایت، این فرد نیز به دلیل آنکه همسرش نمی‌تواند در تحمل مشکلات با وی هم‌آهنگ و هم‌داستان باشد، توان خویش را از دست می‌دهد و هر دو نفر زیان می‌بینند.

۷. پایبندی به آموزه‌های دینی و اعتقادی

این مطلب از این نظر حائز اهمیت است که دختر و پسر، هر کدام با دیدگاه و اعتقادی متفاوت پا به عرصه زندگی مشترک می‌گذارند. باید توجه داشت که شاکله ایمانی و اعتقادی آن‌ها در خانواده‌هایشان ساخته و پی‌ریزی شده است؛ هر چند ممکن است در ظاهر، اختلاف و تفاوت‌های کوچک و بزرگ روحی و فکری و معیشتی با خانواده خود داشته باشند. از این رو به نظر می‌رسد که

خانواده دو طرف باید از نظر دینی و اعتقادی تا حد ممکن به هم نزدیک باشند.

۸. امکانات مالی برای آغاز راه

باید توجه داشت که اسلام نه تفریط را می‌پسندد و نه افراط را. به عبارت دیگر نه ازدواج‌های پرطمطراق و زرق و برق‌دار به فرجام بایسته خود رسیده و موفق بوده است و نه ازدواج‌هایی که از روی احساسات و امیال لحظه‌ای و عواطف و بدون در نظر داشتن حداقلی از امکانات و رفاه صورت گرفته است. باید از عقل استمداد جست؛ زیرا امام علی علیه السلام می‌فرمایند: «با توکل زانوی اشتر ببند.» اگر شخصی بگوید: «من فقط ازدواج می‌کنم و خدا بدون تلاش من، خودش می‌رساند»، دچار تفکری بسیار اشتباه است؛ زیرا خداوند تعالی از انسان تلاش می‌خواهد و نخستین نعمت خدادادی بی‌شک همان عقل سلیم است که این تلاش و فعالیت در راه نیل به هدف را اقتضا می‌کند. به نظر من، شوهر باید بتواند تا حد کفایت خرج و مخارج خانواده را تأمین کند. در اینجا است که اگر شخص به این دستور الهی عمل کند، خداوند نیز من حیث لا یحسب روزی‌اش را عطا خواهد فرمود؛ چرا که خداوند مَنّان سعی و فعالیت وی را می‌بیند و طبق آیه لا یكلف الله نفساً إلاّ وسعها، همان تلاش برای یاری‌شدن و مساعدت از طرف خداوند پسنده است.

۹. توکل بر خدا و سپردن کار به او

به اعتقاد من و بسیاری دیگر، توکل از تمامی مسائلی که به آن‌ها اشاره شد، مهم‌تر است و در رتبه بالاتری جای دارد. به زبان دیگر، چه خوب است در کنار وقت گذاشتن روی تک‌تک این مسائل، بیشتر به فکر توکل بر خدایی بود که خالق است و از لایه‌لایه‌های وجودی ما و رازهای نهانی ما آگاه و مطلع است و خوب و بد ما را می‌داند و تنها این وجود ازلی و ابدی به آنچه برایمان مناسب است، وقوف دارد. ازدواج نیز امری است که اگر آن را به پروردگار قلب‌هایمان بسپاریم، هنر خویش را به زیبایی به نمایش می‌گذارد و افراد کفو را در کنار هم قرار می‌دهد؛ پس باید از او استعانت جست و با استمداد از آیات شریف و من یتوکل علی الله فهو حسبه^۱ و افوض امری الی الله ان الله بصیر بالعباد^۲ و سوی ذات اقدس و پاکش کرد و از او یاری خواست.

آنچه در این مجال آمد به تجربه ثابت شده و همگی با چشم خود دیده‌ایم که چگونه برخی خانواده‌ها و زوجین به سبب بی‌اعتنایی به این مسائل به ظاهر سطحی به جان هم افتاده‌اند و زندگی شیرین، به جهنمی سوزان تبدیل شده و در نهایت به طلاق انجامیده است. آنچه ذکر شد، واقعیت جامعه است و باید در این جامعه مملو از چشم‌وهم‌چشمی، سست‌اعتقادی، نبود اطمینان و

۱. طلاق، ۳.

۲. غافر، ۴۴.

رواج معیارهای ناصواب در امر ازدواج، سعی شود ابتدا عاقل بود و سپس عاشق.

نویسنده گرانارچ این کتاب، جناب استاد محمدجواد مروجی طبسی (زیدعزه) مسائل مهم مربوط به امر مقدس ازدواج را به زیبایی و با استناد به منابع معتبر حدیثی، روایی و تاریخی و... در ۲۳ فصل مطرح کرده و راهکارهای ارزشمندی را برای داشتن ازدواجی موفق بیان کرده که از کلام و سیره معصومان علیهم السلام و یاران ایشان نشئت گرفته است. به اعتقاد ما دین اسلام بهترین دیدگاه و راهکارهای عملی برای امری در زندگی دنیوی و اخروی مطرح کرده است که در سعادت انسان بسیار مؤثر است.

امید که موقعیت ازدواج سالم و سعادت بخش برای تمام جوانان مسلمان فراهم شود.

علیرضا کاوند بروجردی

اسفند ۱۳۸۹

تهران

پیش‌گفتار

حمد و ستایش ویژه‌ی خدایی است که خویشتن را در کتابش ستایش کرده، نگاشته‌اش را با حمد آغازیده و آن را اولین محل فرود نعمت خویش قرار داده و پاداش اهل طاعت را در آخرت قرار داده است. صلوات خداوند ﷻ بر حضرت محمد ﷺ بهترین آفریدگان و خاندانش ﷺ که امامان رحمت‌اند و معدن‌های حکمت و حجت‌های خداوند تعالی بر آفریدگانش.

ناگفته پیداست که از بزرگ‌ترین نعمت‌های خداوند ﷻ برای بشر آن است که اشیا را زوج آفریده و برای انسان همسری قرار داده تا با او به آرامش برسد و با او انس بگیرد. همان‌گونه که در کتاب ارزشمندش فرموده: **وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا؛** (و یکی از آیات او این است که از جنس شما برایتان همسرانی آفریده تا با آنان به آرامش برسید.)^۱ خداوند ﷻ انسان‌ها را به بهره‌گیری از این غریزه فطری که در انسان به ودیعه نهاده شده، با بیان آیه‌ای ترغیب کرده است: **وَالْكُحُوا الْأَيَّامَ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ** و اما نیکم ان یكونوا فقراء یغنهم الله من فضله و الله واسع علیم؛ (اگر

انسان‌ها، فقیر و نادار باشند، خداوند آنان را از رهگذر فضل خویش بی‌نیاز می‌گرداند و خداوند گشاینده و دانا است.^۱

به‌طور قطع اگر درباره ازدواج و خویشاوندی آیه‌ای محکم (استوار و صریح) و حدیثی معتبر و روایتی مستفیض (به‌وفور نقل شده) هم نبود، باز هم در نیکی به نزدیکان، از میان برداشتن فاصله میان انسان‌ها، پیوند زدن میان حقوق انسان‌ها، ازدیاد نسل و افزایش تعداد فرزندان، به دلیل حوادث تلخ روزگار که پیش روی آن‌هاست، برکت‌هایی است که فرد عاقل را به سوی امر ازدواج می‌کشاند و انسان توفیق یافته درست‌اندیش به سوی این امر می‌شتابد و دانای استواراندیش به آن رغبت پیدا می‌کند. بنابراین خداوند ﷻ به پیامبران خویش دستور داده تا مردم را به بنای این امر مقدس و پاک تشویق کنند و از این رو اجری بزرگ برای کسانی قرار داده است که در این راستا تلاش کنند. ♦

رسول خدا ﷺ ازدواج می‌کردند و جوانان را نیز به این امر تشویق می‌کردند؛ ولی از آنجاکه سرشت انسان‌ها و روح و نفس آن‌ها گوناگون است و برخی با برخی دیگر ناسازگارند، ایشان به ما دستور داده‌اند درباره این امر مقدس دقت به خرج دهیم تا به خطرگاه‌ها درنیفتیم. منظور آن است که مرد درباره همسر مناسبی که همتای اوست، تحقیق کند و زن نیز درباره خواستگارش و پاره‌ای از شایستگی‌ها که شرع مقدس اسلام برای او واجب ساخته، تحقیق

کند تا رحمش را نابود نکند. هم‌چنان‌که در برخی روایات و احادیث به این مسئله تصریح شده است.

پسران و دختران جوان باید بدانند، هرگاه خواستند زندگی رضایت‌بخش و حیات سعادت‌مندی برپا کنند و نسلشان را پاک نگاه دارند باید با همتایشان ازدواج کنند؛ از این‌رو، بر مرد واجب است که ببیند خود را در چه جایی قرار می‌دهد و چه‌کس را در مالش شریک می‌کند و او را از دینش و رازش آگاه می‌سازد. همان‌گونه که این مسئله را امام صادق علیه السلام برای ابراهیم کرخی که پس از وفات همسر اولش قصد داشت دوباره ازدواج کند، این‌گونه بیان فرموده‌اند: «بین خودت را کجا قرار می‌دهی و چه فردی را در مالّت شریک می‌سازی و او را از دینت و رازت آگاه می‌کنی.»

بر مرد است که بداند زن همچون گردنبند است؛ پس باید به آنچه به گردن می‌نهد و می‌پذیرد خوب توجه کند. امام صادق علیه السلام به این مطلب نیز تصریح کرده و فرموده‌اند: «زن همچون گردنبند است؛ پس بنگر که چه به گردن می‌نهی.»^۱

بنابراین مناسب دیدیم، در ابتدای بنای این امر مقدس، آنچه جوانان و آنان که قصد ازدواج دارند، به آن نیازمندند تا به همتای مناسب خویش برسند، به آن‌ها تقدیم کنیم. در آخر از خوانندگان عزیز می‌خواهم روایات نقل‌شده از پیامبر صلی الله علیه و آله و عترت پاکش در این عرصه را بادقت مدنظر قرار دهند و از خداوند توانا می‌خواهم

جوانان ما را از فتنه‌ها و لغزش‌ها در امان بدارد و همسر و فرزندان صالحی برایشان مقدر فرماید.

محمدجواد مروجی طبسی

۲۰ جمادی‌الثانی ۱۴۲۵

قم

www.ketab.ir